

JAVNI PROGLAS

Apel Vladi Crne Gore i protestni poziv građanima

Za Crnu Goru kroz pravno i moralno djelovanje: embargo na oružje, prekid institucionalne saradnje, usvajanje rezolucije i hitna pomoć Gazi

Pokret solidarnosti sa Palestinom upozorava na hitnost i ozbiljnost sveobuhvatnog civilizacijskog sloma koji se odvija u Gazi. Pozivamo institucije Crne Gore da bez odlaganja preduzmu jasne, odlučne i odgovorne mjere – u skladu s međunarodnim pravom, Ustavom Crne Gore i temeljnim principima humanosti – kako bi se obezbijedio hitan prekid vatre, zaustavila ekstremizacija ljudske patnje i spasili životi civila (prema posljednjem izvještaju Palestinskog centralnog biroa za statistiku: blizu 64.000 ubijenih, 170.000 povrijeđenih – među kojima su mahom djeca i žene – i 2.000.000 prisilno raseljenih civila!).

Zahtijevamo:

1. Uvođenje embarga na oružje

Hitno zabraniti svaki uvoz i izvoz oružja prema i iz Izraela, kako crnogorski resursi – direktno ili indirektno – ne bi bili korišćeni u ratnoj agresiji i grubom kršenju međunarodnog prava. Embargo ne treba da obuhvati samo oružje, već i transport oružja, municije i vojne opreme kroz crnogorski zračni, kopneni i pomorski prostor, te korišćenje crnogorskih luka i aerodroma za transport.

2. Prekid institucionalne saradnje s Izraelom

Prekinuti sve vojne, bezbjednosne, tehnološke i ekonomske odnose s Izraelom dok traje napad na civile i sistematsko kršenje ljudskih prava na okupiranim palestinskim teritorijama. Ova mjera zasniva se na međunarodnim pravnim normama koje propisuju obavezu države da ne pruža pomoć koja bi mogla biti korišćena za izvršenje ratnih zločina.

3. Usvajanje rezolucije u Skupštini Crne Gore

Rezolucija mora da:

- najoštrije osudi ratne zločine koje Izrael vrši nad palestinskim civilnim stanovništvom, uključujući i upotrebu kolektivnog kažnjavanja, masovna prisilna raseljavanja i namjerno uništavanje civilne infrastrukture;
- pozove na hitnu, nezavisnu i međunarodno verifikovanu istragu o počinjenim zločinima protiv čovječnosti, s ciljem obezbjeđivanja odgovornosti za prekršaje međunarodnog humanitarnog prava;
- izrazi podršku za uvođenje međunarodnog embarga, sankcija i drugih mjera protiv odgovornih za kršenja ljudskih prava i međunarodnog prava.

Prema izvještaju Međunarodnog suda pravde (ICJ), postoje ozbiljne indicije da se na okupiranim teritorijama provode politike koje uključuju namjerno i sistematsko uništavanje palestinskih civila, što bi moglo biti kvalifikovano kao genocidne radnje. U tom kontekstu, posebno je važno pozvati na dalje međunarodne inicijative koje mogu uključiti sankcije ili druge oblike odgovornosti.

Zahtjev za stavljanje ove rezolucije u skupštinsku proceduru potpisalo je više od 7.000 građana Crne Gore i preko 50 nevladinih organizacija u roku od samo 24 sata. Ovaj prijedlog mora biti ozbiljno razmatran i što prije uveden u zvaničnu proceduru.

4. Organizacija slanja hitne humanitarne pomoći Gazi

Obezbijediti hitnu i nesmetanu isporuku pomoći, koristeći različite načine transporta i logistike, u saradnji s relevantnim međunarodnim organizacijama, po uzoru na konkretne akcije evropskih zemalja:

- Španija je, u saradnji s EU i Jordanom, dostavila 26 tona hrane u Gazu putem dva vojna aviona.
- Slovenija je organizovala transport pomoći, uključujući hranu i osnovne potrepštine.

Crna Gora ima ne samo moralnu, već i međunarodnopravno zasnovanu obavezu da reaguje u situacijama ozbiljnih humanitarnih kriza. Kao potpisnica Ženevskih konvencija i članica Ujedinjenih nacija, Crna Gora je obavezna da poštuje i promoviše međunarodno humanitarno pravo, uključujući zaštitu civilnog stanovništva i olakšavanje pristupa humanitarnoj pomoći.

Pozivamo Vladu Crne Gore i Ministarstvo vanjskih poslova da hitno iskoriste sve dostupne mehanizme – bilateralne i multilateralne – kako bi pružili doprinos organizaciji dostave humanitarne pomoći civilnom stanovništvu u Gazi, uključujući hranu, pitku vodu, medicinske i druge osnovne potrepštine.

Pružanje pomoći nije samo izraz solidarnosti, već i dio međunarodnih obaveza koje proizilaze iz učešća u globalnim sistemima zaštite ljudskih prava i humanitarnog djelovanja. Crna Gora mora djelovati odgovorno, dosljedno svojim međunarodnim obavezama i temeljnim vrijednostima pravde, humanosti i poštovanja ljudskog dostojanstva.

Solidarnost ne poznaje granice. Vrijeme za akciju je ODMAH.

Zašto je hitnost neophodna?

- Više od 80% žrtava u Gazi su civili, a među njima je čak trećina djece. Ove statistike nedvosmisleno ukazuju na razmjere neselektivnog bombardovanja, masovnog stradanja i sistematskog uništavanja civilne infrastrukture, što predstavlja ozbiljno kršenje međunarodnog humanitarnog prava.

- Glad se koristi kao oružje rata, a blokada pristupa humanitarnoj pomoći predstavlja civilizacijski nedopustivo kršenje osnovnog ljudskog prava – prava na hranu. Prema podacima *Integrated Food Security Phase Classification (IPC)* i Ujedinjenih nacija, izraelske mjere direktno su odgovorne za ekstremnu krizu gladi u Gazi, pri čemu su djeca i ranjive grupe najteže pogođene, s alarmantnim porastom smrtnosti.

Ovakve mjere ne predstavljaju samo flagrantno kršenje međunarodnog prava, već direktno ugrožavaju goli opstanak miliona ljudi – onih koji su već devastirani višedecenijskom okupacijom i kontinuiranim ratnim zločinima. Svako odlaganje reakcije doprinosi širenju humanitarne katastrofe i moralnom sunovratu međunarodne zajednice.

- Zajednički apel 24 ministara vanjskih poslova – uključujući ministre iz Ujedinjenog Kraljevstva, Kanade, Australije, Francuske, Španije, Japana i velikog broja evropskih država, uz potporu ključnih zvaničnika Evropske unije – upozorava da je humanitarna situacija u Gazi dostigla „nepojmljive razmjere“ (*unimaginable levels*), s faktično rasplamsanom glađu koja se događa pred očima međunarodne zajednice. Ovaj apel potvrđuje postojanje snažnog globalnog konsenzusa o hitnoj potrebi za neograničenim i nesmetanim ulazom humanitarne pomoći – hrane, vode, lijekova, medicinske opreme, goriva i skloništa – kroz sve raspoložive prelaze i rute. Ignorisanje takvih poziva dovodi do rizika daljeg pogoršanja humanitarne katastrofe, eskalacije nasilja, radikalizacije patnje i gubitka života.

Pozivamo sve građane Crne Gore – studente, mlade ljude, roditelje, radnike, penzionere, nevladine organizacije, vjerske zajednice, umjetnike, intelektualce, političke aktere, sportiste, influensere, medije i sve ljude dobre volje – da se ujedine u ovom ključnom pozivu na akciju.

Samo zajedničkim, glasnim i odlučnim naporima možemo izvršiti uticaj na zvanične institucije Crne Gore da bez odlaganja preduzmu konkretne mjere:

- uvođenje embarga na oružje,
- prekid svih oblika saradnje s Izraelom,
- usvajanje jasne rezolucije u Skupštini,
- organizaciju zvanične humanitarne pomoći Palestini.

Neka savjesna Crna Gora pokaže da je na pravoj strani istorije i budućnosti – SADA.

Budimo zajedno na velikom regionalnom protestu za Palestinu, koji će se održati 14. septembra u Podgorici, kao jasan izraz solidarnosti i zahtjev za hitnu akciju naših institucija.

Crna Gora je bila i ostaće kolijevka slobode – za budućnost naše djece i djece cijelog svijeta.

**Pokret solidarnosti sa Palestinom
i Grupa građana**

Podgorica, 01. septembar 2025.